

Vlaams
Parlement

vergadering **C114**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed

van 30 januari 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de meerwaarde van archeologie voor het toerisme in de kuststreek – 600 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het verdwijnen van de Russische onderzeeër in Seafront Zeebrugge – 879 (2017-2018)	6
VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de Turkse parlementaire onderzoekscommissie in verband met 'islamofobie' in ons land – 756 (2017-2018)	10
VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de gezondheidstoestand van de vastgehouden VUB-gastdocent dr. Djalali in Iran – 822 (2017-2018)	
VRAAG OM UITLEG van Marc Hendrickx aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de terdoodveroordeling van de Iraanse gastprofessor Djalali – 829 (2017-2018)	
VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de voorbije en verdere initiatieven van de minister-president met betrekking tot de in Iran ter dood veroordeelde Iraans-Zweedse wetenschapper – 951 (2017-2018)	12
VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de Europese Structuur- en Investeringsfondsen (ESIF) na 2020 – 862 (2017-2018)	16
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over buitenlandse investeringen in strategische sectoren – 899 (2017-2018)	21

**VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de meerwaarde van archeologie voor het toerisme in de kuststreek
– 600 (2017-2018)**

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Voorzitter, minister, hier zijn vandaag vijf commissieleden uit West-Vlaanderen aanwezig – het is een West-Vlaamse commissie. Het moet ook niet altijd over Antwerpen, Vlaams-Brabant of de andere steden gaan. Mijn vraag om uitleg gaat over iets specifieks. Ik hoop dat u in uw vrije tijd ook eens naar de kust komt, inzonderheid het mooie Zwin. Daar is er vanuit het veld een bezorgdheid naar boven gekomen, minister.

U weet dat ik zeer bezorgd ben over onroerend erfgoed, maar het gaat meer over het mooie Brugge. In casu heb ik vanuit de sector de vraag gekregen waarom er niet meer wordt gedaan naar aanleiding van de ontsluiting van de archeologie van het Zwin. Minister, ik had uw mening daarover graag vernomen.

In uw beleidsbrief van 2018 stelde u dat u lokale actoren samen wenste te brengen over de specifieke troeven en uitdagingen waarmee het toeristisch potentieel van onze Vlaamse kust kan worden versterkt. Dat lijkt mij zeer belangrijk. Het is in een synergie met wat men doet in de kuststeden. Want als mensen er langer verblijven en eens een dagje niet alleen naar Gent, maar bijvoorbeeld ook naar de kust of het Zwin trekken, dan kan dat zeker een troef zijn, zeker als dit in samspraak met de polderdorpen of met mooie kleine dorpen als Lissewege, Damme, Oostkerke enzovoort gebeurt. Dan kan dat ook behoren tot de beleving en de groei van onze stad.

Het natuurgebied, de Zwinvlakte, werd nog niet zo lang geleden door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) van de Vlaamse overheid aangekocht. Het nieuwe Zwin Natuur Park werd vervolgens officieel geopend op 10 juni 2016 – ik denk nog door minister Crevits – , maar focust zich momenteel uitsluitend op natuurbeleving. Minister, er zijn mogelijkheden om dit open te trekken. Een integrale benadering kan alleen maar voor meerwaarde zorgen. Mocht u eens in de buurt zijn, kunnen we er misschien samen naartoe gaan om te zien hoe wij dat nog meer tot een toeristische beleving kunnen maken.

Minister, ziet u het archeologisch Zwinproject als een mogelijke hefboom en als extra promotie voor het Zwin en bij uitbreiding de kuststreek?

Is er een mogelijkheid dat het nieuwe natuurpark van het Zwin een multifunctionele benadering zou krijgen? Wenst u het overleg hiervoor te faciliteren met de provincie West-Vlaanderen en het Agentschap voor Natuur en Bos?

Zowel het Agentschap Onroerend Erfgoed als Toerisme Vlaanderen streeft naar een strategische afstemming met het oog op het stimuleren van een kwaliteitsvolle toeristische ontwikkeling van onroerend erfgoed. In die zin zie ik natuurlijk een mooie link met onze stad. Op welke manier brengen zij dan quick wins, zoals het geval is met het project van de voorhavens van het Zwin waar het archeologisch materiaal voorhanden is, in kaart voor u en voor uw collega-minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed?

Ook de burgemeester probeert de haven een beetje dichterbij Brugge te brengen en de Brugse bevolking daarbij te betrekken, met allerhande projecten inzake kunst, maar ook soms controversieel, bijvoorbeeld al dan niet stadsvaart. Maar het

Zwin heeft voor Brugge toch ook een belangrijke historische rol gespeeld. In Brugge spreekt men wel eens van de verzanding van het Zwin en het daaruit voortvloeiende Bruges-la-morte. Laten we dat vooral omkeren en het Zwin, de archeologie en de geschiedenis daar als een meerwaarde op toeristisch vlak benaderen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord. U hebt onbeperkte spreektijd, minister.

Minister Ben Weyts: Dank u, maar ik zal daar niet ongelimiteerd van gebruikmaken, aangezien dit een vraag is die in eerste instantie gaat over onroerend erfgoed. Als je iets toeristisch wilt ontsluiten, moet je eerst iets hebben en moet je dat zelf archeologisch ontsluiten. Dat is de juiste volgorde: eerst het paard en dan de kar. Ik zal vooral antwoorden vanuit Onroerend Erfgoed.

Wat mijn eigen diensten betreft – en dat is dan niet vanuit Toerisme, want ik ben veel meer gevat vanuit de bevoegdheid van Openbare Werken en Mobiliteit, namelijk via het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust – moet er eerst een onderscheid worden gemaakt tussen het huidige Zwingebied, inclusief de uitbreiding van 120 hectare en anderzijds het veel ruimere historische Zwin, een veel groter gebied dan wat we vandaag kennen als het Zwin. Het archeologisch Zwin-project waarvan sprake sluit vooral aan bij die ruimere historische context en dat ruimere historische Zwin.

Ik kom bij de rol van het Agentschap Maritieme Dienstverleningen en Kust. Bij de uitbreidingswerken die nu nog lopen, namelijk een verlenging van de dijk met maar liefst 4 kilometer, waarbij we een miljoeneninvestering doen om ervoor te zorgen dat het Zwin zoals we dat vandaag kennen meer dan verdubbelt in omvang, wordt er heel wat aandacht besteed aan potentiële archeologische waarden binnen dat plangebied. Men heeft die vooraf vakkundig in kaart gebracht en gewaardeerd.

Het is wel zo dat de uitvoering van de werken een zekere impact zal hebben op het aanwezige bodemarchief, maar men heeft de nodige maatregelen genomen om die impact te milderen. De archeologische waarden die aangetroffen worden tijdens de uitbreidingswerken worden gerapporteerd en in kaart gebracht.

Een tweede belangrijk element is de insteek van Onroerend Erfgoed die ik heb opgevraagd. Er loopt een archeologisch Zwinproject, uitgevoerd door de Universiteit Gent. Men tracht een vrij brede en waardevolle archeologische databank op te bouwen, waarbij men vooral een beter begrip van de evolutie van heel dat Zwingebied beoogt. Dat is natuurlijk vooral een landschapsarcheologische bijdrage, die gemaakt heeft dat het duidelijker geworden is dat het middeleeuwse voorhavengebied van het Zwin wel wat mogelijkheden biedt op het vlak van ontsluiting naar het grote publiek. Dat zou in de toekomst een troef kunnen zijn voor een toeristisch verhaal.

Het thema van de verloren dorpen is aan bod gekomen op de Internationale Zwincommissie van eind november, aan de hand van een presentatie van professor De Clercq. De voltallige vergadering is daarbij tot de conclusie gekomen dat men actoren in Vlaanderen en Nederland wil samenbrengen om het toeristische potentieel van die studie voor de ruime Zwinregio, maar dan vanuit een grensoverschrijdend perspectief, minstens eens te gaan bekijken.

Het agentschap Onroerend Erfgoed volgt dat lopende wetenschappelijk onderzoek van nabij op en houdt ook de vinger aan de pols bij het lopende project van de Universiteit Gent. Er is momenteel ook een waarderend onderzoek, dat wordt voorbereid door het Agentschap Onroerend Erfgoed zelf, om na te gaan in welke mate de bewaarde archeologische sites van de middeleeuwse voorhavens van Brugge – het gaat dan vooral over Hoeke en Monnikenrede – in aanmerking komen voor bescherming. Daarvoor moet ik u dus naar collega Bourgeois verwijzen.

Het ANB speelt daar ook een rol in: zij nemen de multifunctionele benadering ook mee bij de opmaak van hun natuurbeheersplannen. Naast de ecologische functie omschrijven ze ook nog eens de economische en sociale functie, waarbij natuurlijk ook toerisme en erfgoed gevat worden.

Het is een feit dat er in relatie tot de toeristische ontsluiting van archeologisch erfgoed nog wel wat vorderingen te maken zijn. Er zit wel wat potentieel, maar het komt er in eerste instantie op aan om te duiden, op basis van verdergaand archeologisch onderzoek, wat het potentieel is aan te bezoeken infrastructuur, en op basis daarvan kun je pas werk gaan maken van een toeristisch project en een toeristische ontsluiting.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Bedankt voor uw antwoord, minister. Ik heb al een stuk van het onderzoek gezien, en ik kan u zeggen dat er heel wat zaken in zitten waarvan ik vind dat ze wel ontsloten moeten worden. Voor onze regio, de stad, de polderdorpen, de haven, de voorgeschiedenis daarrond en de ontsluiting van wat u hebt genoemd, kan dat op diverse vlakken een meerwaarde zijn. Aan universiteiten doet men de onderzoeken, maar ik denk dat het een heel mooie zaak is als men dat onderzoek en de liefde voor de geschiedenis van de haven als het ware kan ontsluiten. De dorpen die u noemt, zoals Hoeke, zijn inderdaad prachtige dorpjes.

En het gaat misschien niet alleen over toerisme. Ik ben zelf geen fietser, maar onze regio is er ook om gekend dat heel veel mensen in die polderdorpen fietsen, langs prachtige stadslandschappen. Als je dat op die manier zou kunnen koppelen, de grensoverschrijdende werking van Brugge, de polderdorpen en de haven met een stukje Nederland, gecombineerd met een ontsluiting, kan dat niet alleen voor de bevolking en de bezoeker interessant zijn, maar dan kun je dat ook koppelen aan sport, aan ritten. Ook het onroerend erfgoed in de dorpen – de kerken, waar men al heel lang bestemmingen voor zoekt en die weinig bevolkt zijn – kan een plaats innemen om de ontsluiting van dat materiaal op die locaties te tonen. Ik denk dat dat niet zoveel moet kosten. Er moet gewoon een wil zijn.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik wil enkel verwijzen naar het persbericht dat mijn collega in de provincieraad, Jan Van Meirhaeghe, en ikzelf enkele maanden hebben uitgestuurd over het potentieel van de Zwinstreek, grensoverschrijdend. Het is een streek met een eigen identiteit, een echte Vlaamse identiteit, waar niet alleen natuur en natuureducatie, wandelen, fietsen, aan bod komen en op zich al goed toeristisch ontsloten zijn, met zeker het provinciaal Zwinnatuurpark, dat voor die regio hét centrum is om aan natuur, natuureducatie en gezonde ontspanning te doen, maar ik denk dat vooral het cultuurhistorische patrimonium – archeologie, onroerend erfgoed, roerend erfgoed, de verhalen – ook aanwezig is en dat dat eerst echt nog moet worden opgetild, om dat dan effectief toeristisch te gaan ontsluiten.

De geschiedenis staat vol met leuke verhalen. Het zou goed zijn als we op basis van de studie die afgeleverd is, een soort aanjager of coördinator zouden hebben, die al die erfgoedverenigingen en -instanties samenbrengt en kijkt wat het potentieel is en hoe we dat kunnen doen, en dan een plan van aanpak opmaakt om die sites op te waarderen en te ontsluiten, en daar tegelijkertijd ook dat toeristische luik aan te koppelen. Dat is dan het sluitstuk van de Zwinregio als speciale regio, net zoals we ook het Brugse Ommeland of de Westhoek op die manier gaan ontsluiten, met alle troeven.

Belangrijk is ook dat we er een goed verhaal rond bouwen en dat we voor de toeristische ontsluiting op zoek gaan naar virtual reality en andere mogelijkheden,

om het verhaal van die regio opnieuw tot leven te brengen. De provincie, en in de eerste plaats Westtoer, zou die coördinatie op zich kunnen nemen. Ik pleit ervoor dat ze al die organisaties bij elkaar brengen en mogelijkheden aftasten. Van onderuit is een en ander aan het bewegen en iedereen ziet de meerwaarde daarvan wel in. Het momentum om daaraan te beginnen is er. Dat zal niet voor morgen zijn, maar onze fractie staat er volledig achter om de Zwinstreek als Vlaamse regio toeristisch te ontsluiten. Voor heel de regio zou dat een meerwaarde zijn.

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp.a): Minister, ik wil even terugkeren naar uw beeld van paard en kar. U zei dat we eerst het paard moeten hebben en dan de kar, maar het gaat hier eerst over de kar en dan zoeken we een paard om de kar te trekken. In deze beeldspraak hebben we de kar nodig, en ze is er al gedeeltelijk. Alleen is de vraag of we moeten wachten tot de kar volledig is geladen voor we er met het paard een ritje mee maken, of dat we de twee geleidelijk samen kunnen doen.

In uw antwoord, minister, ontbreekt het aspect timing. Wanneer kan wat effectief gebeuren? Misschien kunnen we al kijken naar wat we in de opbouw van meer zicht op de geschiedenis kunnen ontsluiten. Het lijkt me geen verloren tijd om Westtoer te vragen een en ander te coördineren. Ik stel voor dat Toerisme Vlaanderen Westtoer contacteert om na te gaan of ze niet iedereen kunnen mobiliseren om in kaart te brengen wat men nu al kan tonen. Het gaat over het opbouwen van het volledige verhaal van die streek.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Volgens de bevoegdheidsverdeling hebben wij vanuit Vlaanderen de taak om werk te maken van de toeristische promotie van Vlaanderen in het buitenland. We proberen met de heel grote hefboomprojecten te investeren in het naar Vlaanderen halen van buitenlanders. Dit project, zoals het nu bestaat, heeft nog niet die 'ampleur', verre van. Het zou wel zinvol zijn dat Westtoer daar alvast een rol in speelt. Vanuit Toerisme Vlaanderen hebben wij goede contacten met Onroerend Erfgoed. Ik ga ervan uit dat dat ook geldt voor Westtoer. Mocht dat niet het geval zijn, dan willen we zeker een faciliterende rol spelen.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik voel dat er een draagvlak is over de partijgrenzen heen. Ik heb uit uw antwoord kunnen afleiden dat u niet het paard bent dat deze kar willen trekken, maar dat u dit liever aan andere paarden overlaat. Dat betreurt ik. Misschien ben ik wat stout om dit te zeggen, maar er is ook het gezegde: een gegeven paard kijkt je niet in de bek. Minister, in onze regio hebben we van u nog niet zoveel gekregen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het verdwijnen van de Russische onderzeeër in Seafront Zeebrugge – 879 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, mijn excuses voor mijn blijkbaar onbenullige vraag om uitleg, en ook dat u zich hebt moeten verplaatsen om twee vragen om uitleg over de kuststreek te moeten beantwoorden. Het is niet verwonderlijk dat West-Vlaamse parlementsleden soms de commentaar hebben dat de kust blijkbaar voor u niet zo belangrijk is, zoals blijkt uit u antwoorden en initiatieven.

Van 1,2 miljoen bezoekers in de voorbije jaren ligt u blijkbaar niet wakker. Een toeristische aantrekkingspool, niet alleen voor Zeebrugge, maar voor de hele kustregio is de onderzeeër in combinatie met Seafront. Dat heeft niet alleen een toeristische, maar ook een educatieve meerwaarde.

Minister, ik weet niet of u ooit Seafront hebt bezocht en de rondleiding hebt meege maakt, maar daar komen heel wat scholen op bezoek. Net zoals ze het Vlaams Parlement bezoeken om te leren hoe een parlement in elkaar zit en werkt, zo leren ze in het Seafront over visserij enzovoort. Het sluitstuk van de tour is de onderzeeër.

U kunt natuurlijk zeggen dat dat uw probleem niet is, maar dat de stad Brugge dat moet regelen en financieren. Waarschijnlijk zult u zeggen dat Seafront een privé-initiatief is en dat u daar als minister van Toerisme helemaal niets mee te zien hebt. Ik kan toch maar proberen.

Ik heb in mijn vraag geschetst hoe een en ander tot stand is gekomen. Het blijkt dat de beslissing is genomen om de onderzeeër daar weg te nemen en tot schroot te herleiden. Er was een vraag van de initiatiefnemers van Seafront om de onderzeeër eventueel uit het water te tillen en ergens in een droogdok te leggen om die toch te behouden als toeristische aantrekkingspool, maar de stad Brugge heeft daarvoor de vergunning geweigerd. Er wordt ook gezegd dat alles past in een totaal vernieuwingsproject van de hele Oude Vismijnsite.

Minister, erkent u de toeristische en educatieve meerwaarde van de duikboot voor de kust en in het bijzonder voor Zeebrugge? Hebt u, maar ook de vorige minister van Toerisme, ooit een aanvraag tot projectsubsidie ontvangen? Zo ja, graag toelichting? Bent u van oordeel dat de duikboot, eventueel na restauratie, een toeristische meerwaarde kan hebben? Bent u als minister van Toerisme dus voorstander om de duikboot toch te behouden? Overstijgt het behouden van deze iconische duikboot niet het lokale niveau? Welke initiatieven, binnen uw bevoegdheid, kunt u hierin nemen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is net voor zulke detaillistische vragen dat de vorm van de schriftelijke vraag is bedacht, in het kader van het parlementair reglement. Vandaar dat ik wat schrok van deze vragen hierover.

Voor zover nodig zal ik nog eens de historiek van deze duikboot schetsen. Die maakte samen met het schip de West-Hinder en een tentoonstelling in de pakhuizen van de Oude Vismijn van Zeebrugge deel uit van het themapark Seafront. Dat gaat niet alleen over zee en zeevaart, maar ook over vis en visserij. Dit toeristische themapark was binnen de erfpacht van de Oude Vismijnsite opgenomen als bindende bestemmingsverplichting. De Oude Vismijnsite werd in 2012 door de Vlaamse overheid verkocht aan de stad Brugge in functie van een herbestemming als projectgebied. Met de verkoop verviel de bindende bestemmingsverplichting.

Momenteel maakt de stad Brugge een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) op om de site van de Oude Vismijn te herbestemmen. Ik heb begrepen dat het vooral de bedoeling is om er woongebied met enkele publieke nevenfuncties van te maken. Voor de terreinen met onder andere de West-Hinder en het wateroppervlak met de duikboot beschikt de nv Seafront over een concessie van de MDK-afdeling (Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust) Kust.

Aan de concessiehouder wordt al heel lang gevraagd de duikboot te verplaatsen om de ruimte beter te kunnen benutten, maar dat ligt moeilijk door de stabiliteit van de duikboot. Het is net die stabiliteit die een probleem vormt om dit vaartuig als publieke ruimte te kunnen aanwenden en te voldoen aan alle veiligheidsvoorschriften. De eigenaar is zich daarvan bewust en had binnen het nieuwe RUP

gevraagd om het vaartuig op de kade tentoon te stellen. De investeringskost zou niet in verhouding staan tot de baten.

Vanuit toeristisch perspectief blijkt objectief gezien dat de duikboot zijn beste jaren heeft gehad. Dit is niet de manier waarop je de Vlaamse kust toeristisch wil promoten. Deze duikboot is niet van hoog kwalitatief niveau, die heeft zijn beste tijd gehad. Hij is niet meer stabiel. Oneerbiedig gezegd: hij valt bijna uit elkaar. Als je daarin grote investeringen zou willen doen, dan moet je de kosten en de baten afwegen. Die rekening komt uit op een negatief resultaat. De duikboot is zo zwaar gehavend dat oplapwerk geen optie meer is, omdat de renovatie te duur zou uitvallen.

Inzake bezoekersaantallen zijn de verwachtingen ook anders geworden. Vroeger was het bezoek aan en het van nabij meemaken van een duikboot uitzonderlijker dan dat vandaag de dag is. Er zijn veel meer duikboten die overal kunnen worden bezocht. De toeristische meerwaarde is dan ook anders. Vandaag is men veel meer gericht op beleving. De verwachtingspatronen zijn dan ook anders. We moeten ons niet blijven vastklampen als iets toeristisch niet meer zo goed werkt. Dan moeten we gewoon nadenken over andere invullingen en bestedingen. In goede jaren lag het bezoekersaantal op 80.000 per jaar, nu is dat meer dan gehalveerd.

U vroeg naar de aanvragen tot projectsubsidies die in het verleden zijn gebeurd. Daarvoor zal ik een opsomming geven. De stad Brugge ontving in 1997-1999 een subsidie van ongeveer 500.000 euro voor de herbestemming en ontwikkeling van de Zeebrugse ex-Vismijn en omgeving: er kwamen een maritiem themapark Seafront en een promenade met visrestaurants en maritieme winkeltjes.

Onder het Kustactieplan II, dat liep van 2000 tot 2004, werd een subsidie toegekend aan drie projecten. Ten eerste, de start van het toeristisch project 'Oude vissershaven Zeebrugge' met de aanstelling van een projectmanager, de opmaak van een projectstudie en een realisatiefase. Dit project hing samen met het Seafront-project uit het Kustactieplan waarvoor meer dan 700.000 euro was gepland.

Ten tweede, binnen het Kustactieplan II was de uitvoering van de eerste fase van de renovatie van de Zeebrugse vismijnwijk gepland in samenwerking met de administratie Waterwegen en Zeewezen van de Vlaamse Gemeenschap. De eerste werken voor de heraanleg van de promenades aan de Graaf Jansdijk startten in 2003. We spreken dan over een investeringsbedrag van ongeveer 1,5 miljoen euro. De renovatie van de Graaf Jansdijk en omgeving in de Zeebrugse vismijnwijk ging vervolgens fase 2 in. Dat maakte deel uit van datzelfde bedrag.

Ten derde diende op 31 mei 2016 Flanders@NorthSea vzw een aanmelding in voor een hefboomproject. Twee onderdelen werden benadrukt: 'The North Sea Experience' met een maritieme erfgoedattractie, en 'Vibrant Flanders', wat een uithangbord zou moeten zijn voor topproduct Vlaanderen. Die kernattracties zullen worden ondergebracht in een markant gebouw, een landmark, op een strategische locatie in het vissersdok, rond de bestaande duikboot en de West-Hinder.

Dit project werd door de onafhankelijke jury niet geselecteerd voor de shortlist. De motivering was tweevoudig. Er werd onvoldoende rekening gehouden met de ruimtelijke actoren en componenten. Het aanmeldingsdossier gaf geen totaalvisie voor de ruimere site weer. Een tweede argument was dat het voorgestelde geen unieke erfgoedattractie zou zijn en te weinig internationale aantrekkingskracht had. Er was onvoldoende potentieel om hiermee buitenlandse toeristen aan te trekken, wat binnen onze bevoegdheid nog altijd de bedoeling is.

Vanuit die diverse overwegingen is het aannemelijk dat de duikboot zal worden verwijderd. Ondertussen krijgt men de ruimte om een andere invulling te geven ten voordele van de jacht- en vissershaven.

Ik sluit ook niet uit dat er nieuwe toeristische functies kunnen worden ontwikkeld, maar dan wel binnen de contouren van het ruimtelijk uitvoeringsplan zoals dat nu in opmaak is.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw detaillistisch antwoord. Ik heb begrip voor jullie argumenten, zowel voor de uwe als die van de lokale overheid. Spijtig genoeg zijn er in het verleden niet meer inspanningen en investeringen gebeurd om die duikboot te behouden.

Ik kon natuurlijk hebben gekozen voor de formule van een schriftelijke vraag, minister. Ik geef u daarin gelijk. Maar het is toevallig vanavond gemeenteraad in Brugge, waar dit dossier ook op de agenda staat. Misschien kan het wel interessant zijn dat we meteen uw antwoord kunnen meegeven.

In het verleden – maar toen was u nog geen minister van Toerisme, toen was het nog de minister-president, of misschien was het zelfs nog in úw periode – werden er subsidies gevraagd voor het herstel van het zeiljacht van Jacques Brel, de As-koy II. Die ligt trouwens in Blankenberge of Zeebrugge. Via het Kustactieplan werden er toen subsidies toegekend voor een zeiljacht in lamentabele staat. Ik weet niet hoeveel dat toen heeft gekost. Ik weet ook niet hoeveel het nu zou kosten om die duikboot te restaureren. Niet alle vragen die wij stellen vanuit West-Vlaanderen, én over de kust, én in verband met toerisme, zijn detaillistisch. Ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: Zo hebben we tenminste eens de gemeenteraad gediend.

De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp.a): In naam van de gemeenteraad van Brugge, dank ik de minister voor zijn antwoord. Ik zou het graag schriftelijk kunnen meenemen, zodat ik het vanavond kan citeren.

Ik vind dat u de boeiende periode 2000-2005 aan de kust goed heb geschetst. Ik herinner mij de toenmalige minister van Toerisme zeer goed.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Zaliger gedachtenis.

Het was mij een eer en een genoegen om te mogen fungeren als het voorprogramma van de gemeenteraad van Brugge. *(Opmerkingen van Stefaan Sintobin)*

Mijnheer Sintobin, we moeten met z'n allen meegaan met de tijd. Dat project heeft toeristisch absoluut zijn merites gehad. Het heeft veel opgeleverd. Maar elk heeft zijn tijd van komen en gaan, zoals net geschetst door de voormalige minister van Toerisme.

De voorzitter: En dat komen en gaan sloeg daarop, neem ik aan.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Het antwoord van de minister past perfect in zijn toeristisch beleid. Hij voert niet hetzelfde beleid als minister van Toerisme Bourgeois destijds, die met een kustactieplan specifiek toeristisch beleid voor de kust en voor de groene regio's voerde. Dat is nu niet meer het geval. Die discussie hebben we hier al ontelbare keren gevoerd. Het sluit perfect aan bij het antwoord dat de minister geeft – ik zal niet zeggen 'neerbuigende' antwoord, want dat zou misschien te ver gaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de Turkse parlementaire onderzoekscommissie in verband met 'islamofobie' in ons land – 756 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, eerder deze maand waren er een aantal toch wel opmerkelijke berichten in onze media waarbij er melding werd gemaakt van het feit dat het Turkse parlement een parlementaire commissie zou oprichten die in enkele Europese landen, zoals Duitsland, Oostenrijk, Frankrijk, maar ook in ons land, België, en dus ook in Vlaanderen een onderzoek zou willen voeren naar wat men dan islamofobie noemt. Blijkbaar was een van de aanleidingen daarvoor het feit dat de eerste baby die dit jaar in Oostenrijk werd geboren een meisje van Turkse afkomst was en dat er daarover, voornamelijk op sociale media, nogal wat negatieve reacties kwamen.

In elk geval lijkt dat argument of die zogenaamde reden om een dergelijk onderzoek op te starten eerder schijn te zijn. Het lijkt mijns inziens eerder de gewoonte te zijn die de president Erdogan in Turkije heeft om Europa zwart te maken om vooral zijn eigen binnenlandse agenda uit te voeren. Daarbij probeert hij kritiek op zijn dictatoriaal regime te pareren door Europa, en dan voornamelijk West-Europese landen, zwart te maken.

Sinds die eerste berichten begin deze maand, hebben we daar verder niet meer zoveel over vernomen, minister-president, maar mogelijk hebt u daaromtrent meer informatie.

Minister-president, werd u, werd de Vlaamse Regering in dezen reeds gecontacteerd door of in verband met deze Turkse onderzoekscommissie die de zogenaamde islamofobie in ons land zou moeten onderzoeken? Over welke informatie beschikt u desgevallend met betrekking tot dit onderzoek?

Hebt u zelf of heeft de Vlaamse Regering – desgevallend in samenwerking met de Federale Regering – het Turkse parlement of de ambassadeur in dit land reeds om opheldering gevraagd?

Welke houding zult u aannemen met betrekking tot dit toch wel erg bedenkelijke onderzoek door een regime dat zoals we weten zelf de mensenrechten massaal met de voeten treedt en de principes van de rechtsstaat aan zijn laars lapt?

Zult u, zal de Vlaamse Regering duidelijk maken aan het Turkse parlement of aan de ambassadeur dat dit onderzoek voor u, voor uw regering, absoluut onaanvaardbaar is?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Collega, ik ben daarover niet gecontacteerd. In februari zie ik wel de nieuwe Turkse ambassadeur. Ik zal hem dan om verduidelijking vragen.

Het is natuurlijk wel degelijk zo dat racisme en xenofobie bestaan in onze samenleving en dat we die moeten bestrijden, maar ik denk niet dat we daarbij enige hulp nodig hebben van het regime van de heer Erdogan. Hij staat zelf niet meteen bekend als een groot verdediger van de mensenrechten. Geen enkel ander land is zo vaak veroordeeld door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens als Turkije.

Een parlementaire onderzoekscommissie heeft geen toestemming nodig van het land waar die commissie naartoe trekt. Uiteraard moet die commissie wel de toestemming krijgen van de personen, de instanties waarmee ze in dialoog wenst te gaan. Het is niet de eerste keer dat er een Turkse onderzoekscommissie naar ons land komt: dat is ook al gebeurd in 2013.

Ons eigen federale parlement heeft een 'fact finding mission' gestuurd naar Turkije zonder daarvoor toestemming te vragen aan Turkije. We moeten daaraan niet al te veel belang hechten.

Ik heb mij geïnformeerd bij onze Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland, want die parlementaire onderzoekscommissie zou ook naar andere landen gaan, zoals Duitsland, Oostenrijk en Frankrijk. Het antwoord is dat dat eigenlijk nauwelijks een rimpeling heeft veroorzaakt. Niemand schenkt daar aandacht aan. Er is nauwelijks persaandacht geweest.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, ik dank u voor uw korte, maar toch wel duidelijke antwoord. Ik neem aan dat u, wanneer u de ambassadeur binnenkort ontvangt, toch ook deze boodschap meegeeft, dat een dergelijk onderzoek in dit land zeer ongepast en ongewenst zou zijn.

In Vlaanderen, zelfs in West-Europa, worden landen geleid door leiders die de mond vol hebben van diversiteit. Betichtingen van islamofobie zijn dan ook totaal absurd, zeker in dit land, in Vlaanderen, zowat de enige regio in heel Europa die zelfs de moskeeën van Erdogan via het Diyanet-regime subsidieert. Om dan de Vlaming te betichten van islamofobie, dat zou totaal absurd zijn.

Tot bericht van het tegendeel, moeten we er dan inderdaad niet meer woorden aan vuil maken. In dezen kunnen we de heer Erdogan enkel danken omdat hij nogmaals heeft aangetoond aan de publieke opinie in Europa dat Turkije in geen geval compatibel met Europa kan zijn.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. U zegt dat wij in Vlaanderen ook wel problemen van racisme en discriminatie kennen. Islamofobie, xenofobie, alle vormen hebben wij hier spijtig genoeg ook. Zolang het beheersbaar is, moeten we het aanpakken. Als het niet beheersbaar is, moeten we daarvoor andere actieplannen hebben.

Minister-president, het feit dat er islamofobie is, kunnen wij zelf niet ontkennen. Wij kunnen insinuaties in geen enkele zin, van niemand, gebruiken. Maar misschien kunnen we samenwerken. U zegt zelf dat het niet de eerste keer zou zijn. Maar ik vind het heel belangrijk dat wij onze eigen problemen zelf aanpakken. U hebt zelf in uw inleiding gezegd dat wij dat probleem ook kennen. De vraag is: welke acties zullen wij daarover nemen, los van wat er al dan niet terecht in de pers en in de media staat? Minister-president, wat doen wij met onze eigen problemen?

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

Marc Hendrickx (N-VA): Minister-president, ik kan u volgen wanneer u stelt dat we dat zeker niet moeten overroepen. Ondanks het feit dat het blijkbaar niet al te veel persaandacht heeft gekregen in Turkije zelf, was het toch vooral bedoeld om in eigen huis te scoren en vooral de aandacht af te wenden van problematieken die u welbekend zijn. Een land dat zijn leraars en intelligentsia, zijn rechters enzovoort opsluit zonder enige vorm van democratisch proces, moet vooral voor eigen deur keren en zich bezinnen, en niet zozeer naar andere landen kijken.

Ik wijs u graag even op het feit dat onze eigen staatssecretaris, mevrouw Zuhail Demir, ook op soortgelijke wijze gereageerd heeft en dat ze even heeft verwezen naar de Human Freedom Index, waarin de federale staat België op plaats 17 staat en Turkije op plaats 73. Dat zegt dus meer dan voldoende. Ik denk dat we daar niet al te veel aandacht aan moeten besteden.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mevrouw Turan, u wilt het hele debat opentrekken. Ik zal daar nu niet op ingaan. Het is nu ook niet aan de orde. U vraagt welke acties er worden ondernomen inzake xenofobie, vreemdelingenhaat, racisme, maar dat is niet aan de orde. De vraag die hier rijst, is de vraag ten aanzien van de aangekondigde parlementaire onderzoekscommissie. Voor uw vraag is in eerste instantie het federale niveau bevoegd.

Racisme is geen klachtmisdrijf. Ik heb vandaag ook weer racistische reacties gezien op sociale media naar aanleiding van het overlijden van die vluchteling op de autostrade. Wel, het is aan het parket om op te treden. Ze moeten niet wachten op wie dan ook. Het is ook geen klachtmisdrijf. We zullen dit debat nu niet voeren. Het is een totaal ander debat, waarover dan eventueel minister Homans of de federale minister van Justitie kunnen worden bevraagd.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Ik hoor mevrouw Turan, en ook de minister-president in zijn eerste antwoord, islamofobie weer in datzelfde rijtje plaatsen van xenofobie en racisme, die al te vaak containerbegrippen geworden zijn die te pas en te onpas worden geroepen. Daarbij wordt elke kritiek op multicultuur, elke kritiek op de islam, als racisme of islamofobie geïnterpreteerd. Het moet kunnen. Een fobie is een irrationele angst. Elke kritiek op de islam en zeker op het gevaar dat van de radicale islam uitgaat, is terecht en kan zeker niet worden gelijkgesteld met welke fobie dan ook.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de gezondheidstoestand van de vastgehouden VUB-gastdocent dr. Djalali in Iran – 822 (2017-2018)

VRAAG OM UITLEG van Marc Hendrickx aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de terdoodveroordeling van de Iraanse gastprofessor Djalali – 829 (2017-2018)

VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de voorbije en verdere initiatieven van de minister-president met betrekking tot de in Iran ter dood veroordeelde Iraans-Zweedse wetenschapper – 951 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Sinds april 2016 zit VUB-gastdocent Ahmadreza Djalali opgesloten in de gevangenis van Teheran op verdenking van 'samen te werken met

vijandelijke staten en van activiteiten tegen de Iraanse nationale veiligheid'. Afgelopen oktober werd hij ter dood veroordeeld. De situatie wordt wereldwijd veroordeeld, aangezien dokter Djalali noch een eerlijk of openbaar proces kreeg, noch ordentelijk werd verhoord. In december was het oordeel onafwendbaar omdat zijn toegewezen advocaat geen beroep aantekende, ondanks de uitdrukkelijke vraag van dokter Djalali. Het Vlaams Parlement keurde de voorbije maanden twee keer unaniem een resolutie goed om voor de vrijlating van dokter Djalali te pleiten.

Een tweetal weken geleden kwam het nieuws dat de dokter er vandaag heel erg slecht aan toe is. Uit een recente foto blijkt dat zijn gezondheidstoestand er de voorbije maand snel op achteruit is gegaan. Hij vermagerde minstens 10 kilo, maar medische hulp wordt hem geweigerd.

Zelf vroeg dokter Djalali meermaals om een opname in het ziekenhuis, maar de rechter die hem de doodstraf oplegde, weigerde dat. Zijn advocaat stelde dat het plotse gewichtsverlies aantoont dat de dokter waarschijnlijk ernstig ziek is, maar tot heden kon hij geen dokter zien om dat effectief te bevestigen. Hij vreest dan ook dat, als het zo voortgaat, dokter Djalali eigenlijk niet hoeft te wachten op de strafuitvoering.

Dokter Djalali heeft de Iraanse nationaliteit, met verblijfsrecht in Zweden. Hij was op het moment van de arrestatie in Iran om er te gaan spreken over zijn werk als specialist in de rampspoedgeneeskunde. Op weg naar een bezoek bij zijn ouders werd hij opgepakt en daarna zeven maanden vastgehouden in een isoleercel.

Vorige week werd in de pers geopperd dat de doodstraf voor dokter Djalali zou zijn opgeschort tot het Iraanse hooggerechtshof verder onderzoek heeft uitgevoerd. Als dat klopt, zou dat uiteraard goed nieuws zijn, maar de druk op de Iraanse overheid moet groot blijven, zodat de doodstraf ongedaan wordt gemaakt en de dokter vrijkomt.

Minister-president, worden de diplomatieke banden ingezet om dokter Djalali de nodige medische hulp te geven? Wordt u op de hoogte gehouden van de situatie van dokter Djalali? Kunt u dat toelichten? Welke initiatieven lopen er om de vasthouding en de veroordeling toch tegen te gaan?

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

Marc Hendrickx (N-VA): Ik hoef de inleiding uiteraard niet te herhalen. De problematiek is gekend. Het feit dat mijn vragen soortgelijk zijn aan die van collega Soens, bewijst eens te meer, zoals we ook al hebben gezien in de plenaire vergadering en bij de resolutie die we samen hebben opgesteld, dat het een levensgroot probleem is, dat leeft bij meerderheid en oppositie, over de partijgrenzen heen. En dat is niet meer dan normaal ook.

Minister-president, ik zou u willen vragen of u nog enige toelichting kunt geven bij de laatste initiatieven die u ter zake hebt ondernomen, vooral ten aanzien van de Iraanse ambassadeur. Is er terugkoppeling geweest? Heeft mevrouw Mogherini nog initiatieven ondernomen? Daar is het de laatste dagen en weken immers veel eerder stil geweest, wat daarom nog niet aantoont dat ze niets zou hebben gedaan.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Ik zal ook niet herhalen wat de beide collega's al gezegd hebben. Er zijn sinds de laatste actuele vraag die collega Hendrickx en ikzelf in de plenaire vergadering van 13 december gesteld hebben, nog een aantal ontwikkelingen geweest.

In eerste instantie was er slecht nieuws over de gezondheidstoestand van professor Djalali. Hij zou er op dat moment zeer slecht aan toe zijn geweest. Dat was

eind vorig jaar. Begin dit jaar kwam er dan, voor het eerst sinds de bijna twee jaar dat hij vastzit in Iran, voorzichtig positief nieuws, ook bevestigd door zijn advocaat. Er werd gezegd dat de doodstraf eventueel zou worden opgeschort. Vorige maand gingen we er nog van uit dat die executie stilaan onafwendbaar leek, maar daar lijkt op dit moment voor het eerst verandering in te komen.

Ik lees in de pers wel dat de collega's van professor Djalali ook nog voorzichtig zijn. Zij zijn blij dat er nu wel iets beweegt, dat er ruimte komt voor politici om verder druk te zetten en dat er meer mogelijk is dan alleen maar gratie vragen, zoals u terecht gedaan hebt, minister-president.

Welke contacten zijn er de voorbije weken nog geweest? Hebt u reactie gehad van de instanties die u eerder al hebt aangeschreven? Ik denk dan aan mevrouw Mogherini. Ik denk aan de terugkoppeling die de ambassadeur van Iran beloofd had nadat u vorige maand hebt samengezeten. Wat is op dit moment de stand van zaken? Kunt u de berichten over de herziening van de doodstraf bevestigen? Op welke manier denkt u dat u nog verder druk kunt zetten?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, op 13 december 2017 heb ik in de plenaire vergadering voor het laatst toelichting gegeven bij de zaak van professor doctor Djalali. Toen was net bekend geraakt dat de doodstraf definitief en uitvoerbaar was geworden. Ik heb toen meegedeeld dat ik de dag voordien de Iraanse ambassadeur had ontvangen, dat ik een gratieverzoek had ingediend bij de hoogste geestelijke leider, de ayatollah Khamenei, en dat ik contact zou opnemen met mevrouw Mogherini.

Sindsdien, collega's, kunnen we toch vaststellen dat de internationale druk die er is geweest vanuit Vlaanderen, vanuit Vlaamse organisaties, vanuit België, vanuit Zweden, vanuit Italië, vanuit de Europese Commissie, effect schijnen te hebben, want het is inderdaad zo dat de zaak-Djalali zal worden herbekeken. Het hoogge-rechtshof herbekijkt de uitspraak met betrekking tot de doodstraf en zal daarom-trent een opinie geven in de loop van de maand februari. De zaak wordt momen-teel onderzocht door een adjunct-aanklager en zijn assistent, die bevoegd zijn voor de uitvoering van de vonnissen. De informatie luidt dat zolang die zaak niet is behandeld, de doodstraf is opgeschort.

Mijn departement Buitenlandse Zaken heeft naar aanleiding van de berichten in de media over de herziening van de zaak contact opgenomen met de Iraanse ambas-sadeur. De Iraanse ambassadeur heeft inderdaad bevestigd dat de uitvoering van de doodstraf opgeschort is tot aan de uitspraak met betrekking tot de herziening.

U weet dat ik de afgelopen maanden alle mogelijke inspanningen heb geleverd om de doodstraf af te wenden, maar ook om de situatie en de toestand van de heer Djalali in de gevangenis te verbeteren. Ik heb de Europese Unie aangespoord om haar volle gewicht in de schaal te werpen. Ik heb u meegedeeld dat ik mevrouw Mogherini had aangeschreven. Zij heeft mij eind december ook geantwoord. Daarbij zegt ze in essentie dat de zaak goed gekend is bij de EU en bij haar, dat ze de evolutie in het oog houdt, dat ze na de terdoodveroordeling meerdere keren contact heeft opgenomen met de Iraanse overheden over de gezondheidstoestand van professor Djalali, en dat de EU met betrekking tot de doodstraf de Iraanse regering heeft gecontacteerd en haar sterke bezorgdheid heeft geuit.

In de loop van de maand januari zijn er ook verschillende contacten geweest tus-sen de algemene afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie en het kabinet van mevrouw Mogherini. Daarnaast heeft België tijdens de Raad Bui-tenlandse Zaken op 11 december jongstleden benadrukt dat de EU de situatie van de mensenrechten, de doodstraf en de zaak-Djalali moet blijven aankaarten

met Iran. Er zijn ook diverse bilaterale contacten geweest met de Iraanse overheid. Ik heb bericht over mijn contacten met de ambassadeur en het hem bezorgen van het gratieverzoek. Vorige week nog had mijn secretaris-generaal samen met de rector van de VUB een gesprek met de Iraanse ambassadeur. In dat gesprek hebben zij hun grote bezorgdheid geuit over de veroordeling en de gezondheidstoestand van Djalali en hebben ze ook uitdrukkelijk gevraagd dat hij een dokter zou mogen zien.

Professor Herman Van Goethem, voorzitter van de Vlaamse Interuniversitaire Raad, heeft ook een brief geschreven aan de ayatollah Khamenei, waarin hij vraagt om gratie te verlenen. De rector van de VUB heeft die brief persoonlijk overhandigd aan de ambassadeur. Zoals altijd antwoordt de ambassadeur dat de zaak zeer ingewikkeld is en dat er sprake is van spionage en hoogverraad. Maar hij heeft opnieuw beloofd dat hij de bezorgdheden zou overbrengen en dat hij de brief zou bezorgen.

Ik blijf de zaak van zeer nabij opvolgen, collega's, zowel bilateraal als op het internationale vlak. Ik zal elke opportuniteit die zich voordoet, zowel boven als onder de waterlijn, aangrijpen om al het mogelijke te doen om professor Djalali vrij te krijgen en op korte termijn zijn lot, als dat kan, te verzachten.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Minister-president, ik wil u oprecht danken voor alle initiatieven die u hiervoor neemt. We vragen met meerderheid en oppositie allen hetzelfde, namelijk dat de doodstraf wordt opgeschort en dat hij vrijkomt. Het is ook goed dat dat vanuit de Vlaamse Regering altijd wordt meegenomen.

Het is voorzichtig positief nieuws dat de zaak wordt herbekeken. Hopelijk zien we daar in februari een goede uitkomst van. Ik hoop natuurlijk dat hij ondertussen wel de medische hulp krijgt die hij nodig heeft, zolang de zaak wordt opgeschort.

Het is van belang dat we in al onze contacten, ook de economische contacten die we met de Iraanse overheid hebben, druk blijven zetten, want de zaak van dokter Djalali is een zaak die ons hier in Vlaanderen erg aanbelangt, maar er zijn heel veel mensen in die situatie. Het is goed dat we blijven opkomen voor mensenrechten in Iran, ook als het over minder mediagenieke zaken dan deze gaat.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

Marc Hendrickx (N-VA): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord en voor uw aanhoudende inzet in dit dossier. De situatie is te ernstig om mij vrolijk te maken over het feit dat er naar aanleiding van pleidooien in het parlement, de resolutie en uw vele initiatieven, toch tal van mensen waren die zeiden: 'Ochot, ocharme, wat gaat Vlaanderen nu doen, denk je nu echt dat dat indruk maakt?' Welnu, dit bewijst dat ook wij, vanop ons eigen niveau, op zo'n dossier kunnen wegen, uiteraard samen met andere landen en andere instellingen. Dat maakt me weliswaar niet vrolijk, maar het is toch een bewijs dat wij dat ook kunnen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, ik sluit me aan bij de dankwoorden die de collega's hebben geuit ten aanzien van u en uw diensten, de mensen die hiermee bezig zijn en die hun betrokkenheid hebben laten blijken. Ik hoop in elk geval dat, als we volgende maand opnieuw nieuws krijgen, dat zal zijn op basis van een zaak die dan wel eerlijk en objectief is bekeken, in tegenstelling tot het vorige proces, dat niet openbaar was en waarbij de rechten van de verdediging totaal niet geëerbiedigd werden. Ik hoop dat dat volgende maand wel het geval zal zijn. En dan kan daar maar één zaak het gevolg zijn, namelijk dat professor Djalali eindelijk zou worden vrijgelaten.

Rik Daems (Open Vld): Ook ik dank de minister-president en zijn diensten voor alle inspanningen die geleverd worden. Het geeft inderdaad aan dat het zinvol is om dit ook vanuit Vlaanderen te doen, samen met anderen. Alle diplomatieke steun helpt in dezen om de druk te vergroten, en het resulteert blijkbaar toch in effect.

Güler Turan (sp.a): Minister-president, ook ik dank u voor uw inspanningen om de professor vrij te krijgen. Het is niet altijd gemakkelijk, en we hebben nog geen resultaat, maar het toont welke kracht wij vanuit Vlaanderen hebben, hoe klein we soms ook zijn, en hoe aanhoudend beleid en een aanhoudende aanpak beloond kunnen worden. Wij wachten op positief nieuws.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de Europese Structuur- en Investeringsfondsen (ESIF) na 2020 – 862 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Minister-president, in heel dat Europese investeringsverhaal en het bepalen van wat er met de structuur- en investeringsfondsen gebeurt, is de vraag welke positie wij als Vlaanderen innemen en welke middenveldorganisaties en actoren wij aanspreken om ook te kunnen wegen op Europees niveau.

Eind december 2020 loopt de huidige programmaperiode van de Europese Structuur- en Investeringsfondsen (ESIF) af. Het gaat om investerings- en structuurfondsen waarmee Europa, onder andere met het Europees Sociaal Fonds (ESF), de accenten aangeeft wat betreft tewerkstelling en kansenbeleid en welke middelen daaraan worden gegeven. De 2020-doelstellingen van nu hadden vooral ingezet op de bevordering van skills van werknemers, gelijkekansenbeleid, het aanpassingsvermogen van werknemers, toegang tot werk, kansarme groepen. Voor we het weten, is het 2020, maar de programmatie van de volgende periode, na 2020, gebeurt begin 2018. Die is uiteraard ook wel afhankelijk van het meerjarig financieel kader, dat eerst moet worden vastgelegd. Dan pas kan het cohesiebeleid, het inhoudelijke, worden ingevuld.

Wel zeker is dat er begin 2018 een publieke consultatie zal worden gehouden over de toekomst van dat cohesiebeleid. In mei 2018 wordt verwacht dat de Commissie met een voorstel zal komen met het meerjarig financieel kader, maar ook met voorstellen voor het cohesiebeleid post 2020.

Minister-president, het beleid dat nu op poten wordt gezet, zal van 2021 tot 2027 worden gevoerd. Daarom is het heel belangrijk om aan te geven welke accenten wij willen leggen. Welke procedure is er te lopen tot aan die standpuntbepaling? Op welke manier zal de Vlaamse Regering tot een standpuntbepaling voor die publieke consultatieronde komen? Wie neemt vanuit Vlaanderen deel aan de publieke consultatie van de Europese Commissie? Doen we dat rechtstreeks? Of doen we dat via België? En hoe zullen we dan tot een standpuntbepaling komen?

Aan welke Vlaamse beleidsaccenten denkt u om het fonds in de toekomst optimaal te kunnen inzetten? Wie in Vlaanderen wordt aangeduid als onderhandelaar in het cohesiebeleid post-2020? Welke Vlaamse stakeholders worden geraadpleegd om input te leveren voor zowel de publieke consultatie als voor de onderhandelingen? Vermits dit een cohesiebeleid is dat van 2021 tot 2027 zal worden gevoerd, belangt dit niet alleen de meerderheid aan, maar ook de oppositie. Op

welke manier zullen de Vlaamse parlementsleden van meerderheid en oppositie worden betrokken bij de Vlaamse standpuntbepaling ?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Op 10 januari publiceerde de Europese Commissie een openbare raadpleging over EU-fondsen in het cohesiedomein. De openbare raadpleging loopt tot 8 maart 2018. De Vlaamse overheid zal vanzelfsprekend een bijdrage leveren aan deze openbare raadpleging. Wij doen dat altijd op een gecoördineerde manier met een voorbereiding door het Strategisch Overlegorgaan Internationale Aangelegenheden (SOIA), onder coördinatie van mijn Departement Buitenlandse Zaken. Iedereen kan daaraan deelnemen, organisaties, privépersonen, bedrijven. Dat is een publieke bevraging die niet uitsluitend is gericht naar de overheden.

Daarna komt er opnieuw een inspraakmoment, want de Commissie zal een voorstel formuleren in de loop van de maand mei 2018, waarna de Raad tot een beslissing moet komen. In de periode van beslissing komt de zaak opnieuw intra-Belgisch in de Directie-Generaal Europese Zaken en Coördinatie (DGE) op tafel. U kent het mechanisme.

Hoe denk ik het fonds in te toekomst optimaal te kunnen inzetten? Ik wil erop wijzen dat er in totaal vijf fondsen zijn. Er zijn de structuurfondsen, dat is het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Europees Sociaal Fonds (ESF). Daarbij komt het Cohesiefonds. Die drie samen worden 'de Fondsen' genoemd. Daarnaast is er nog het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) en het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV). In totaal spreken we dus over vijf fondsen.

Tijdens de Raad Algemene Zaken voor Cohesiebeleid op 15 november 2017 vond een eerste gedachtewisseling plaats over het cohesiebeleid post-2020. Ik heb in die raad ons land vertegenwoordigd. Op dit ogenblik nemen wij immers de rol van woordvoerder voor het cohesiebeleid op ons voor de periode juli 2017 tot juni 2018. Ik benadrukte daar dat het debat over de toekomst van het cohesiebeleid moet worden geplaatst binnen een debat over de toekomst van het meerjarig financieel kader (MFK). Ik beklemtoonde ook de Europese meerwaarde van grensoverschrijdende samenwerking.

Net als andere lidstaten onderstreepten we de nood aan thematische concentratie en willen we met het cohesiebeleid hedendaagse uitdagingen aanpakken, zoals mondialisering, digitalisering, klimaatverandering en migratie. Ik ondersteunde ook een sterkere band met structurele hervormingen en meer complementariteit en synergiën met andere Europese instrumenten zoals met Horizon 2020.

Lidstaten die steun krijgen van het cohesiebeleid moeten de rechtsstaat en onze gemeenschappelijke fundamentele waarden en principes zoals opgenomen in artikel 2 van het verdrag betreffende de EU respecteren.

Tot slot riep ik de lidstaten ook op om open te staan voor eventuele nieuwe macro-regionale strategieën. Ik verwijs hierbij naar ons voorstel om een macro-regio voor de Noordzee uit te rollen.

Het spreekt voor zich dat de positie van de Vlaamse Regering over het cohesiebeleid na 2020 zal voortbouwen op de op 23 december 2016 door de Vlaamse Regering goedgekeurde Visie op de toekomst van de Europese Unie. Budgetten en structuren moeten de strategie volgen.

In lijn met onze EU-toekomstvisie zijn dit voor de Vlaamse Regering de belangrijkste elementen met betrekking tot de toekomst van het cohesiebeleid. De EU

moet een samenwerkingsverband zijn dat van onderuit wordt opgebouwd en subsidiariteit, proportionaliteit, verantwoordelijkheid en solidariteit hoog in het vaandel draagt. Elke vorm van Europese solidariteit moet steeds zijn gebaseerd op de principes van objectiviteit, proportionaliteit, tijdelijkheid, transparantie, efficiëntie en wederkerigheid. Solidariteit moet bovendien uitgaan van verantwoordelijkheid: lidstaten moeten eerst structurele hervormingen doorvoeren. Het Europees Sociaal Fonds en het EU-jeugdgarantiesysteem moeten behouden blijven, maar ten dienste staan van de lidstaten. Hierbij moet een grotere focus worden gelegd op talentontwikkeling, aanleren van nieuwe vaardigheden en de uitbouw van systemen van duaal leren in de lidstaten.

De Europese Commissie moet de lidstaten meer aanzetten om de landenspecifieke aanbevelingen op te volgen en de nationale hervormingsprogramma's uit te voeren. Een grotere band tussen de operationele programmatie van de cohesie- en structuurfondsen en de tenuitvoerlegging van landenspecifieke aanbevelingen kan hiertoe bijdragen. In de uitvoering van haar begroting moet de Europese Commissie zelf streven naar een zo goed mogelijke en een zo resultaatgericht mogelijke besteding van de middelen.

Tot slot, er is nood aan verdere vereenvoudiging in de uitvoering van het beheer van Europese fondsen. Er moet meer vertrouwen worden gegeven aan de lidstaten en de eindgebruikers van deze fondsen. De Vlaamse Regering gaat uit van vertrouwen, veeleer dan bergen administratie te produceren bij de uitvoering. Vlaanderen is vooral overtuigd van de Europese toegevoegde waarde van grensoverschrijdende, interregionale en transnationale samenwerkingsvormen en wenst het budget inzake Europese territoriale samenwerking te versterken.

De onderhandelingen hierover zullen op Europees niveau worden voorbereid door de Raadswerkgroep Structurele Maatregelen, en daarna komen die voor goedkeuring bij de Raad Algemene Zaken. Geregeld worden er ook formele discussies over het cohesiebeleid georganiseerd binnen het kader van de Raad Algemene Zaken, specifiek gewijd aan het cohesiebeleid.

Cohesiebeleid is een exclusief regionale bevoegdheid en valt binnen categorie IV van het samenwerkingsakkoord. Het woordvoerderschap wordt bijgevolg door de deelstaten opgenomen volgens een toerbeurtsysteem. Vlaanderen is momenteel woordvoerder. Volgens een informele afspraak kan de regio die woordvoerder is, België vertegenwoordigen in de Raad Algemene Zaken voor Cohesiebeleid. De vertegenwoordiging in de Raad Algemene Zaken zelf is een exclusief federale bevoegdheid.

Belgische standpunten voor vergaderingen van de Europese Raad worden voorbereid binnen het kader van het DGE onder voorzitterschap van de FOD Buitenlandse Zaken. Vlaamse standpunten worden voorbereid binnen het kader van het SOIA-team voor cohesiebeleid, en daarna gaan ze naar het politieke niveau.

Wat betreft de openbare raadpleging ondernam het Departement Buitenlandse Zaken de volgende stappen. Het departement informeerde zijn kernstakeholders over de nieuwe openbare raadplegingen over het toekomstig meerjarig financieel kader, waaronder die over EU-fondsen in het cohesiedomein. Het heeft ook alle beleidsdomeinen geïnformeerd over deze consultaties en hen verzocht samen te werken en informatie te delen. Het heeft zijn kernstakeholders verzocht om het te informeren over de antwoorden die door hun organisatie of eventuele Europese koepelorganisatie – een aantal organisaties werken met Europese koepels – zouden worden bezorgd aan de Europese Commissie. Ze zijn daartoe niet verplicht. Voor ons is het natuurlijk meegenomen dat als er belangenorganisaties zijn die rechtstreeks aan de Europese Commissie ideeën voorstellen, we daar kennis kunnen van krijgen.

Wat de voorstellen voor het toekomstige cohesiebeleid betreft consulteerde het Departement Buitenlandse Zaken zijn kernstakeholders tijdens een vergadering

over de nieuwe initiatieven in het werkprogramma van de Europese Commissie voor 2018. Hiertoe behoren ook het initiatief in verband met het meerjarig financieel kader en de voorstellen voor de volgende generatie van programma's. Die vergadering werd georganiseerd door het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (vleva). De stakeholders werden uitgenodigd om voor ieder van de 26 aangekondigde nieuwe initiatieven hun offensieve en defensieve belangen in kaart te brengen.

De belanghebbenden buiten de kernstakeholders zullen worden betrokken en geconsulteerd met betrekking tot de voorstellen voor het toekomstige cohesiebeleid. Het departement speelt hier een belangrijke, maar niet-exclusieve rol in. Ik wil wijzen op de Maandelijkse Mededeling aan de Vlaamse Regering over de belangrijke ontwikkelingen in de EU en de Vlaamse en Belgische standpunten die werden ingenomen in Europese dossiers. Op 19 januari nam de Vlaamse Regering bovendien de nota aan over het Werkprogramma van de Europese Commissie voor 2018. Daarin behoudt de Vlaamse Regering het uitgebreid voorstel voor het toekomstig meerjarig financieel kader na 2020 en de voorstellen voor het cohesiebeleid na 2020 als prioritair relevante dossiers. In de nota is alvast een eerste fiche voor beide dossiers opgenomen.

Wat de rol van de Vlaams Parlement betreft, u krijgt alleszins een mededeling. Het is de taak en het prerogatief van het Vlaams Parlement om de regering daarover te bevragen en te controleren.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Minister-president, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. De nota van de Vlaamse Regering van 19 januari met de prioritaire fiche heb ik nog niet gezien. Uw uitnodiging om die te bekijken en de Vlaamse Regering daarover te ondervragen, zal ik met beide handen grijpen. Ik zal die fiche bekijken en zien welke prioriteiten we in de toekomst willen leggen.

Het belang daarvan is niet alleen om u te bevragen vanuit de oppositie, het is ook heel belangrijk goed te beseffen hoe die structuurfondsen zullen worden ingezet van 2021 tot 2027. Het belangt ons allemaal aan, ongeacht of we in de meerderheid of in de oppositie zitten. Waar het geld zit, daar zal het beleid worden gevoerd. Alleen al voor het ESF is dat jaarlijks ongeveer 400 miljoen euro, en dat is wat door de Vlaamse overheid wordt aangepast. Dat maakt dat we 1 miljard euro kunnen inzetten. Zetten we die in voor de jobs van de toekomst, voor gelijke kansen?

Minister-president, u had het over het systeem van duaal leren. Eén zaak is zeker: meer dan ooit zitten we in een transitieperiode. We zijn over niets meer zeker, alles wordt in vraag gesteld. De jobs van vandaag zullen niet de jobs van morgen zijn. De jobs van morgen zullen niet de jobs van overmorgen zijn. Robotisering, digitalisering, dat is allemaal heel belangrijk. Daarom denk ik dat we daarover heel duidelijke en gezamenlijke standpunten moeten innemen.

U zei dat we via het Departement Buitenlandse Zaken kernstakeholders hebben geïnformeerd. Welke zijn die kernstakeholders? U zei dat u die allemaal hebt bezocht om informatie mee te delen. Ik neem aan dat dat gaat over informatie die u wilt ontvangen om tot uw Vlaamse standpuntbepaling te komen. Ik vraag me af of die standpuntbepaling al is binnengekomen, want u zei me juist dat u op 19 januari al voor het werkprogramma van 2018 een fiche mee hebt opgestuurd. Ik heb die fiche niet gezien, ik weet niet wat daarin zit.

U vraagt naar verdere vereenvoudiging en gericht inzetten van die middelen, ook op het Europese niveau, en de opsomming die u hebt gegeven dat dat conform de Europese visie van de Vlaamse Regering moet zijn, en dat denk ik ook. U gaf in het begin ook aan dat ik dat in het verleden al heb gevraagd, maar het is heel belangrijk

dat u daar vandaag verder op in bent gegaan, namelijk op de voorwaardelijkheid van die fondsen. Het kan niet dat men alleen de lusten van Europa wil krijgen, en de verplichtingen, verantwoordelijkheden en lasten niet wil dragen. Als we de democratische waarden van Europa, als we de principes waar Europa voor staat, niet achter willen laten, dan moeten we ook durven zeggen dat die fondsen – of het nu het Cohesiefonds, het ESF, het EFRO of de andere zijn – voorwaardelijk zijn.

Minister-president, u zei dat er een publieke bevraging is en dat u uw kernstakeholders hebt verwittigd. We willen meer wegen op Europa.

Is het misschien niet aangewezen om daarvoor een openbare publieke bevraging te verspreiden in Vlaanderen? Burgerparticipatie is niet alleen van verkiezing tot verkiezing. Er is een grotere betrokkenheid, een groter bereik door de digitale wereld. Hoe wilt u deze kans grijpen om een grotere burgerparticipatie, een grotere betrokkenheid te verkrijgen?

Ik kom terug naar het parlement. Eén, u zegt dat u de burgers niet rechtstreeks kunt bereiken. U zegt dat er al een Europese publieke bevraging is en dat u er niets extra voor zult doen. Er is vleva. Vleva bereikt zijn leden, maar heeft niet de verplichting om een algemeen bereik te organiseren. En als we het dan niet doen hier samen, met de parlementsleden die zogezegd vertegenwoordigers zijn, dan vraag ik me af op welke democratische wijze wij de standpuntbepaling van Vlaanderen hier zullen neerzetten.

Minister-president, u zult zeggen dat ik aan het piepen ben vanuit de oppositie. De programmatie, het meerjarig financiële kader, de cohesie, het Europees Sociaal Fonds, het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO): dat is allemaal van 2021-2027. Ik heb geen glazen bol. U ook niet. Het is dus des te belangrijker dat het Vlaamse standpunt heel breed wordt gedragen.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik dank u voor uw interesse en betrokkenheid, mevrouw Turan.

Nogmaals, het gaat nu over een bevraging. De standpuntinname zullen we natuurlijk doen op het moment dat de Commissie een voorstel doet. De Commissie is zich heel breed, Europabreed aan het bevragen, gericht op overheden, gericht op alle mogelijke belanghebbenden, geïnteresseerden stakeholders. We hebben ons werk gedaan. U volgt alles goed op. Het verrast mij dan ook een beetje dat u er nog geen kennis van hebt genomen. Dat moet op DORIS staan. Het staat ook op onze Vlaamse website. We hebben een overzichtstabel gemaakt met 36 fiches, goed voor 100 pagina's. Bovendien hebben we een uitgebreide analyse gemaakt van 90 pagina's. Dat is allemaal raadpleegbaar en publiceerbaar voor u.

U kent onze kernstakeholders. Dat gaat zeer breed. Het is aan hen om hun leden en geïnteresseerden te betrekken. Vleva doet het natuurlijk ook met zijn activiteiten. Je kunt onmogelijk iedereen bereiken. Ik geef een opsomming: Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV), Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België (ACLVB), Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV), 11.11.11, Agoria, Boerenbond, essenscia, het Kenniscentrum Vlaamse Steden, de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO), het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka), de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA), Verso, Vlamingen in de Wereld, de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), UOS, de ngo-federatie, de Vlaamse Vereniging voor Opleidingsprogramma's in het Buitenland (VVOB), Flanders Technology International (FTI), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP). Zoals u weet, is dat zeer breed. Al die organisaties zijn betrokken. Ik ga er ook van uit dat ze hun huiswerk zullen doen, dat ze daar werk van maken.

We hebben iedereen uitgenodigd om, op het moment dat er opmerkingen en suggesties worden geformuleerd in het kader van de raadpleging door de Europese Commissie, ons die te bezorgen. Ze zijn er niet toe verplicht. Maar het zou natuurlijk meegenomen zijn voor ons als we weten wat er daarover leeft in de brede samenleving voor die heel belangrijke dossiers. Het gaat over toekomstgerichte dossiers. Ik heb hier onze klemtonen gelegd. Het gaat inderdaad over lusten en lasten, dat hebt u heel terecht gezegd. Dat staat ook in de visienota van de Vlaamse Regering.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Het is om te beginnen zeker niet eenvoudig. Het is niet eenvoudig om dit proces nu vanuit Europa te organiseren. Maar het is ook niet eenvoudig om het proces vanuit Vlaanderen zo breed mogelijk te laten dragen.

U hebt uw kernstakeholders opgesomd. Ik concludeer dat de Vlaamse Regering de keuze maakt om zelf aan te sluiten op die publieke bevraging vanuit Europa en er, behalve de kernstakeholders, geen extra aandacht aan te geven. Dat kan werken, minister-president. Ik zeg niet dat dat niet kan werken. Maar het is misschien wel het moment om het anders aan te pakken en veel breder te trekken. Ik zal het opvolgen. Ik zal uw fiches eens bekijken, minister-president. Daarin kan inderdaad al heel veel zijn aangegeven. Ik zal bekijken hoe concreet die voorlopig zijn. We volgen dit verder op.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over buitenlandse investeringen in strategische sectoren – 899 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister-president, we hebben het er twee maanden geleden al eens over gehad. Ik ben blij dat er intussen een decretaal initiatief is genomen om ervoor te zorgen dat er toch een clause wordt ingebouwd om een aantal strategische sectoren in Vlaanderen te beschermen tegen overnames die zouden indruisen tegen de belangen van openbare orde van Vlaanderen.

Ik heb de clause opgezocht in het ontwerp van decreet. Het is een korte clause, die eigenlijk zegt dat de mogelijkheid wordt gegeven aan de Vlaamse Regering om de nietigheid van de overname te beslissen. Mijn vraag is: hoe zullen we dit nu praktisch uitrollen? Waarom stel ik die vraag? Omdat in een aantal andere landen, zoals Frankrijk en Duitsland, er uitgewerkte wetten zijn over hoe men omgaat met de beoordeling van buitenlandse overnames. Ik geef een aantal voorbeelden, die niet noodzakelijk allemaal nuttig zijn voor mij.

Is het als Vlaamse Regering enkel mogelijk om achteraf in te grijpen? Of is het ook mogelijk om, zoals in Frankrijk, vooraf een soort beoordeling te maken en dan te zeggen of het al dan niet kan doorgaan en daar al dan niet voorwaarden aan te koppelen? Dat is een belangrijk punt. In het buitenland heeft men de transparantie rond dat beslissingsproces, wat meer een wettelijk kader om het te kunnen volgen en tijdig te kunnen ingrijpen indien nodig.

Vlaanderen is een open economie en leeft dus van buitenlandse investeringen. Om die investeerders maximale rechtszekerheid te garanderen, is er telkens in

het buitenland een procedure ingesteld die het mogelijk maakt dat de overnemer die vindt dat de weigering onterecht zou zijn, daarvoor naar een rechtbank kan stappen – administratief of burgerlijk, dat laat ik in het midden.

Dat zijn een aantal vragen die ik had bij de nieuwe regeling die nu in het voorontwerp van decreet staat en ongetwijfeld nog zal worden uitgewerkt in uitvoeringsbesluiten. Misschien zal het daarin verder worden bepaald.

Minister-president, zijn er al verdere beslissingen genomen over hoe we daar exact mee omgaan? Staat deze wetgeving enkele retroactieve toepassing voor? Of is er volgens u ook een proactieve toepassing mogelijk?

Zal er, om de rechtszekerheid te garanderen, een beroepsprocedure mogelijk zijn bij de rechtbanken, ja dan nee?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Van Rompuy, u kent de procedure en het voorontwerp. Het is gepubliceerd op de website van de Vlaamse overheid en ook op DORIS.

Op 22 december hebben we onze eerste principiële goedkeuring verleend. Op dit ogenblik loopt er een adviesprocedure. Ik zal de procedure niet helemaal herhalen. De procedure staat in de artikelen III.59 en III.60. Samen met de bijhorende memorie van toelichting geeft dat voldoende inzicht in de procedure.

Wij vragen momenteel de adviezen op omtrent dat voorontwerp. Uiteraard kunnen er aan de hand van de adviezen nog wijzigingen komen, zowel in de procedure als in de concrete modaliteiten.

We volgen nauwgezet op wat er op Europees vlak gebeurt, met name via de ontwerpverordening 'establishing a framework for screening of foreign direct investments into the European Union'. Ik kom tot uw vraag. Met dit decreet beogen we geen voorafgaande screening. Er is geen 'screening mechanism' of 'screening procedure', zoals dat wel gedefinieerd is in de EU-ontwerpverordening.

Een groot onderscheid met betrekking tot buitenlandse regelingen en met betrekking tot de regeling die in de verordening staat, is dat wij ons hier beperken tot de Vlaamse en de lokale overheden en instellingen die daarvan afhangen, ook omdat onze bevoegdheid op dat vlak beperkt is. Alles wat te maken heeft met het vrij verkeer en met mededingingsrecht, is een federale bevoegdheid.

Als het gaat over het beschermen van overnames of participaties in privéondernemingen, dan is dit hier niet gevisieerd door dit ontwerpdecreet. Het is ook niet onze bevoegdheid. Europa maakt daar werk van een verordening. Een aantal landen hebben inderdaad niet gewacht op een Europese regeling. Ik heb dit ook destijds in de plenaire vergadering al aangehaald. U weet dat Frankrijk een aantal strategische sectoren heeft afgebakend en dat Duitsland een systeem heeft waarbij overnames van meer dan 35 procent door een onderneming met zetel buiten de EU of de European Free Trade Association (EFTA) aan een bijkomende 'Prüfung' worden onderworpen. Zo zijn er dus verschillende systemen. Maar wat hier voorligt, heeft betrekking op, naar aanleiding van de zaak Eandis – u weet dat er toen discussie was –, als ik het breed definieer, instellingen die afhangen van de Vlaamse overheid en van de lokale overheden.

We werken niet met een ex-antescreening van bepaalde rechtshandelingen in bepaalde sectoren, maar met een individuele ex-postaanpak, als zou blijken dat belangen van nationale veiligheid, van openbare orde in het gedrang komen. Wij kunnen onmogelijk een wetgeving gaan definiëren waarin alle factoren, alle mogelijke

bedreigingen, alle mogelijke instellingen, alle rechtshandelingen afzonderlijk en in detail zouden worden geregeld. Nogmaals, we zitten in principe met een beperkte economische bevoegdheid op Vlaams vlak. We gaan ervan uit dat we wel degelijk bevoegd zijn om datgene te doen wat we hier doen, met name de regeling die de mogelijkheid geeft om over te gaan tot nietigverklaring wanneer het gaat over die participaties of overnames met betrekking tot de instellingen die ik heb opgesomd. Maar als het gaat over het vrij verkeer, over de mededinging, is dat een federale/Europese bevoegdheid.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Het is dus een ex-postsysteem. Mijn vraag is de volgende: is het enkel ex post omdat we er in Vlaanderen niet voor bevoegd zijn? Of is het enkel ex post omdat dat de politieke keuze is die u in deze materie hebt gemaakt? Ik verklaar me nader. Ik denk dat het voor een buitenlandse investering naar alle waarschijnlijkheid meer rechtszekerheid biedt om op voorhand te weten of een overname zou kunnen plaatsvinden of niet en onder welke voorwaarden en om ook een beroepsprocedure te kunnen hebben die duidelijk is. In tegenstelling tot de regeling zoals ze nu is, waarbij men een overname kan doen en dan achteraf plots geconfronteerd kan worden met die nietigheid van de overname. Dat is in het belang van de rechtszekerheid en een rechtszeker klimaat voor buitenlandse investeringen in Vlaanderen – ik begrijp dat het over een beperkt segment gaat van de markt, omdat het enkel gaat over Vlaamse overheidsinstellingen of daaraan gelieerd.

Mijn vraag is dubbel. Eén, is het enkel ex post wegens de beperkte bevoegdheid? Of is het een politieke keuze? En, twee, als het een politieke keuze is, bent u bereid te overwegen om te kijken of een beperkte screening een verstandige maatregel kan zijn? Of bent u daar niet voor gewonnen? Dan zou ik gewoon graag weten welke de beweegredenen geweest zijn waarom de regering anders heeft beslist.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Van Rompuy, ik kan enkel een voorlopig antwoord geven. Dit voorontwerp wordt nu nog voor advies voorgelegd aan diverse instanties en gaat ook naar de Raad van State. Het is niet de bedoeling dat we elk ontwerp van decreet drie keer bespreken, zodra we een principiële beslissing hebben genomen. We moeten dat nog allemaal bekijken. Ik heb al gezegd dat het kan zijn dat, zowel qua procedure als qua modaliteiten, daaraan nog bijstellingen zullen gebeuren.

Ik wil wel zeggen dat elke rechtshandeling van elke overheid altijd aanvechtbaar is. Dat weet u ook. Wij gaan ervan uit dat we een scope hebben die beperkt is en dat wij niet bevoegd zijn voor participaties die controversieel waren. Ik denk dan aan de Alstom-wet en KUKA in Duitsland, waar een hightech roboticabedrijf in handen is gekomen van de Chinezen. Wij gaan inderdaad voor een ex-postaankoop. Maar het is duidelijk omschreven: het gaat erom dat de nationale veiligheid in het gedrang kan komen.

Ik denk dat dat objectiveerbaar is en dat dat goed gecontroleerd kan worden, maar we gaan wel zien of er voorstellen komen om dat bij te stellen en bij te schaven. We hebben een procedure uitgewerkt. Ik ben ervan overtuigd dat er ook nog andere formuleringen mogelijk zijn. Ik wil nu eerst de adviezen afwachten, waarna wij terug naar de regering gaan, waarna we naar de Raad van State gaan, die uiteraard ook advies zal verlenen.

Het is een terrein dat we tot nu toe nog nooit betreden hebben. Het is onontgonnen terrein. Het is ontstaan naar aanleiding van de commotie met betrekking tot Eandis. Toen heb ik gezegd dat we ervan af moeten dat we er op basis van 'niet-

gemotiveerde' beslissingen toe komen dat de stekker wordt gehaald uit een aantal operaties die kunnen gebeuren. Het criterium is hier dat van de nationale veiligheid. Dat biedt een houvast. Niet elk overheidsbedrijf is op dat vlak even gevoelig. Niet elke participatie is op dat vlak even gevoelig. Maar het is belangrijk dat we over zo'n instrument beschikken. Ik heb toen aangekondigd dat we dat zouden doen. Maar laat mij nu ook toe om eerst het verdere verloop van de adviezen af te wachten. Ik ben ervan overtuigd dat er nog insteken zullen komen. Ik heb ook geluisterd naar uw vragen daaromtrent. Dat zijn afwegingen die we ook nog verder mee zullen nemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.